

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2010

OIDEACHAS REILIGIÚNACH – ARDLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 25 MEITHEAMH – MAIDIN, 9.30 go 12.00

Líon Iomlán na Marcanna: 320

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

CAITHFIDH IARRTHÓIRÍ IAD SEO A LEANAS A FHREAGAIRT:

- CEIST AMHÁIN AS AONAD A hAON
- DHÁ CHEIST AS AONAD A DÓ
- CEIST AMHÁIN AS AONAD A TRÍ

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT CEIST AMHÁIN AS AN DÁ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

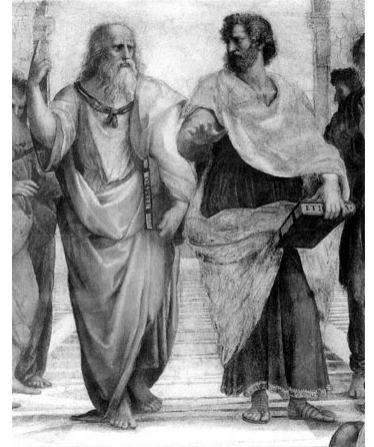
(Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist)

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

Ceist 1.

Freagair a) agus b).

- a) Samhlaigh go bhfuil Arastatail beo inniu agus go bhfuil sé ag teacht chuig do scoil le labhairt faoina chuid smaointe.
 Bunaithe ar an eolas atá agat ar smaointeoireacht fhealsúnach
 Arastatail tabhair breac-chuntas ar **dhá** smaoinemh is dóigh leat
 a labhróidh sé fúthu. (40 marc)
- b) Scrúdaigh conas a taispeánann aon cheann **amháin** de smaointe
 fealsúnacha Arastatail machnamh géarchúiseach faoin domhan a raibh
 taithí aige air. (40 marc)

Foinse: Raffaello Sanzio

Ceist 2.

Freagair a) agus b).

- a) “Cad atá mícheart leis an domhan...?” – Black Eyed Peas
- An líne sin as amhrán, is sampla é de dhuine atá ag cuardach brí agus luachanna sa domhan.
- i. Déan cur síos ar **dhá** shampla eile de conas is féidir ceisteanna faoi chuardach bhrí na beatha a thabhairt faoi deara i gcultúr an lae inniu. (20 marc)
- ii. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** thoisc a d’fhéadfadh a chosc ar dhuine brí na beatha a chuardach i sochaí an lae inniu. (20 marc)
- b) Scrúdaigh an chaoi a bhfuil iompraíocht reiligiúnach le feiceáil i ndeasghnáth **amháin** a bhaineann le sochaí ársa a ndearna tú staidéar uirthi. (40 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 60 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT **DHÁ CHEANN DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.**

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: A BUNÚS AGUS A CUR IN IÚL COMHAIMSEARHTHA

Freagair a) agus b).

- a) i. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** shlí a raibh údaráis reiligiúnacha na nGiúdach in aimsir Íosa faoi bhagairt ag teagasc Íosa. (20 marc)
- ii. Míinigh **dhá** chúis a raibh údaráis pholaitiúla na Rómhánach sa Phalaistín faoi bhagairt ag teagasc Íosa. (20 marc)
- b) ● AN CHORAINT ● FILIPE ● TEASALOINICÉ
- Scrúdaigh na fadhbanna a bhí ag na Críostaithe luatha i gceann **amháin** de na háiteanna thuas nuair a bhí an pobal Críostaí á bhunú féin ansin. (40 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

Freagair a) agus b).

- a) ◆ An Búdachas ◆ An Chríostaíocht ◆ An Hiondúchas ◆ An tIoslamachas ◆ An Giúdachas
- Déan próifil de bhunús dialóg idirchreidmheach in **dhá** cheann de na mór-reiligiúin dhomhanda liostaithe thuas. (40 marc)
- b) *Léiríonn torthaí Dhaonáireamh 2006 in Éirinn go bhfuil baill de raon de reiligiúin éagsúla ina gcónaí in Éirinn.*
- Déan comparáid idir raon na reiligiúin éagsúil atá in Éirinn sa lá atá inniu ann agus raon na reiligiúin atá i gcuid eile den Eoraip. (40 marc)

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

Freagair a) agus b).

- a) ● AN TEAGHLACH ● CAIRDE ● NA MEÁIN CHUMARSÁIDE
- Pléigh an tionchar a bhíonn ag **dhá** cheann díobh sin thuas ar fhorbairt duine a bheadh aibí ó thaobh na moráltachta de. (40 marc)
- b) Scrúdaigh conas a bhíonn tionchar ag seanmóireacht Íosa faoi ‘dhlí an ghrá’ ar na baill de shainaicme Chríostaí **amháin** a ndearna tú staidéar uirthi. (40 marc)

AONAD A TRÍ

(80 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT CEANN AMHÁIN DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN F CEISTEANNA CEARTAIS AGUS SÍOCHÁNA

Freagair a) agus b).

- a) ● FORÉIGEAN PEARSANTA ● FORÉIGEAN STRUCHTÚRTHA

Déan cur síos ar chiall ceann **amháin** de na théarma thuas agus tabhair breac-chuntas ar conas a d'fhéadfadh duine iarracht a dhéanamh an cineál sin foréigin a chosaint. (40 marc)

- b) Tabhair próifil den tslí a mbreathnaíonn mór-reiligiún domhanda **amháin** a bhfuil staidéar déanta agat air ar an bhforéigean. (40 marc)

ROINN G ADHRADH, URNAÍ AGUS DEASGHNÁTHA

Freagair a) agus b).

- a) ◆ An Búdachas ◆ An Chríostaíocht ◆ An Hiondúchas ◆ An tIoslamachas ◆ An Giúdachas

Breathnaíonn gach reiligiún ar amanna áirithe nó ar shéasúir áirithe mar ócáidí naofa.

Déan comparáid idir na gnéithe a thugann le fios go bhfuil am nó séasúr naofa in **dhá** cheann de na reiligiúin dhomhanda sa liosta thuas. (40 marc)

- b) *Do Chríostaithe, tá rudaí an domhain seo chomh trédhearcach sin go n-aithníonn said láithreach Dé iontu agus tríothu.*

Pléigh an ráiteas sin agus tú ag tagairt do bhrí 'sacraimint' in **dhá** cheann de na sainaicmí Críostaí a ndearna tú staidéar orthu.

(40 marc)

ROINN I REILIGIÚN: AN TAITHÍ ÉIREANNACH

Indiaidh aimsir Naomh Pádraig, d'fhorbair an Chríostaíocht in Éirinn ar go leor slite sainiúla.

Déan próifil de **dhá** shlí ar fhorbair an Chríostaíocht in Éirinn sna céadta díreach i ndiaidh aimsir Naomh Pádraig. (80 marc)

Freagair a) nó b).

- a) *An díospóireacht faoi bhunús na beatha ar domhan, is díospóireacht í a aontaíonn na diagairí agus na heolaithe.*

Déan an ráiteas seo a phlé agus déan tagairt do na cosúlachtaí agus do na difríochtaí sa chur chuige atá ag an reiligiún agus ag an eolaíocht sa díospóireacht faoi bhunús na beatha ar domhan.

(80 marc)

nó

- b) ● THÚS NA BEATHA DAONNA ● FADÚ NA BEATHA DAONNA ● DHEIREADH NA BEATHA DAONNA

Déan plé ar na saincheistanna eiticíúla a éiríonn san eolaíocht agus sa reiligiún maidir le **dhá** cheann díobh sin thuas.

(80 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán